

Peter van der Sar is sinds twee jaar biologisch geitenhouder

'Uit het niets geiten houden is niet eenvoudig'

Wilma Wolters

Ga er maar aan staan: een goed lopend geitenbedrijf opstarten. Daar is op zijn minst lef voor nodig. Twee jaar geleden toonde Peter van der Sar in Ooltgensplaat die lef, en ondanks tegenslagen heeft hij nooit spijt gehad van zijn beslissing.

Tussen de graanvelden, de akkers met sla en percelen met uien doemt ineens een weide vol geiten op. Peter van der Sar (43) is een van de vier biologische geitenhouders op het Zuid-Hollandse eiland Goeree Overflakkee. De 450 witte dieren met hier en daar een gekleurd exemplaar knabbelen de strook verse grasklaver in hoog tempo kaal. Achter de bomenrij tekenen zich de contouren van een serrestal af. In 2008 begon Van der Sar op zijn boerderij die tot dan toe een akkerbouwbedrijf was, in eigen beheer met de bouw van de stal. Die is nu zo goed als af. Dit is het tweede jaar dat hij geiten melkt; een keuze die enige moed toont. Het belangrijkste dat hij over geiten geleerd heeft, is "verschrikkelijk scherp te zijn en blijven en nooit in paniek te raken".

Scherp

Als je nooit met geiten gewerkt hebt, is dat even wennen. Voor Van der Sar was dat niet anders. "Ik hoorde iemand ooit eens zeggen dat wat je bij 20 procent van de dieren ziet, op dat moment al bij 80 procent gaande is. Volgens mij is dat waar. Je moet dus altijd scherp blijven." Maar dat is niet het enige. Van der Sar leer-

de ook om de dieren rustiger te benaderen en gestructureerd te werken. "Ik denk dat geiten verschrikkelijk goed in de gaten hebben in wat voor gemoedstoestand hun baas is. Normaal gesproken ontstaan in de melkstal vaak de meeste ideeën, maar als je niet lekker in je vel zit, vreet je jezelf daar helemaal op. Met als gevolg dat de geiten de melkstal niet meer in willen en meer van die narigheid." De jonge geitenhouder heeft aan den lijve ervaren dat in paniek raken en geiten geen goede combinatie is. "Hoewel we samen besloten hadden aan geiten te beginnen, ging in de opstartfase van het bedrijf mijn vrouw bij me weg. Verder werkte de melkmachine door stroomuitval in die periode erg slecht én zat ik zelf nog in het stadium dat ik me afvroeg of ik wel geiten zou kunnen houden. Dat bij elkaar opgeteld maakte dat ik me teleurgesteld en vertwijfeld voelde, en dat merkten de dieren. Het sterke koppelgedrag van geiten geldt in zo'n geval niet als een voordeel." Toch blijft Van der Sar optimistisch en ziet hij de uitdagingen in zijn bedrijf. "Ik denk toch dat het een goede beslissing is geweest om geiten te gaan melken. In de biologische geitenhouderij is nog veel te ontdekken, het is nog niet allemaal uitgekauwd en er wordt

niet zonder meer geaccepteerd dat dingen gaan zoals zij altijd gegaan zijn. In deze manier van leven kan ik mijn ei kwijt."

Voorkeur voor gemengd bedrijf

Volgend jaar verwacht Van der Sar dat dat gevoel van tevredenheid nog sterker wordt. Hij is van plan een gemengd bedrijf op te zetten door een akkerbouwtak toe te voegen aan de geitenhouderij. "Ik kijk graag verder dan het dier alleen. Het dubbele bedrijfstype ligt mij gewoon, want ik zie er een uitdaging in om het hele spul te managen en het arbeidstechnisch in elkaar te zetten. Om die reden neig ik er ook naar om de geiten twee keer in de drie jaar af te laten lammeren. Volgens mij zit ik bij eenderde aflammeren van dit koppel qua arbeid goed." Op de 35 hectare die rondom het bedrijf ligt, wil hij in ieder geval voederbieten telen, omdat er geen biologische bietenpulp verkrijgbaar is. Ook de financiële situatie deed Van der Sar besluiten een tweede tak te starten. "Ik denk dat je met geiten een aantal jaren financieel goed kunt boeren, maar dat het dan ook weer een tijdje minder zal gaan. Bovendien, als er iets gebeurt als Q-koorts, kom je met een tweede tak niet direct met lege handen te staan."

Serrestal

In het landschap valt het nauwelijks op, maar op het erf trekt de grote serrestal wel de aandacht. In de stal is het licht en hoewel het buiten bijna 30 graden is, ook lekker fris. De keuze voor een serrestal was snel gemaakt. "Voorop stond dat ik een luchtige stal wilde. Een traditionele stal met hoge muren viel bij de gemeente niet direct in

goede aarde én de bouwkosten van een serrestal bleken zo'n tweederde lager te liggen." De stal bevat Van der Sar goed. "Logistiek zit het goed in elkaar. In de 2x30 zij-aan-zijmelkstal melk ik zo'n driehonderd geiten per uur, waarbij ik soms sta te wachten. Als het aandeel betere dieren groter wordt, valt dat wel weg."

Productie verhogen

In juni 2010 leverde Van der Sar de helft meer melk aan de Organic Goat Milk Cooperation als in juni 2009. "Dat is een stukje selectie, de dieren zijn nu tweedejaars en ik heb zelf wat meer balans gevonden in het geheel." Op dit moment gaat de productie richting de 750 kg. "Met die productie ben ik voor dit jaar tevreden, maar ik zou 'm toch wel naar de 1.000 kg willen trekken. Ik weet alleen nog niet of me dat in drie of in vijf jaar lukt." Van der Sar probeert dat in ieder geval door de fokkerij en de voeding aan te pakken. "Qua fokkerij ben ik nu zoekende wat ik wil. Ik zou in korte tijd graag naar een productieve koppel toewerken, maar ik ga niet bij elke geit een geschikte bok zoeken. Ik ben op zoek naar mijn moederdieren en vraag me nog af of ik eigen bokken in zal zetten of dat ik die extern moet halen." Maar de meeste vooruitgang ziet Van der Sar toch in een passender rantsoen voor zijn dieren. Op dit moment voert hij krachtvoer en grasklaver. "Met maïs en voerbieten wil ik wat meer de puntjes op de i gaan zetten. Bovendien wil ik minder klaver voeren, dan krijgt het dier een betere benutting van het eiwit. Mijn ureum zit nu met 50-55 te hoog."

Profiel

Naam: Peter van der Sar (43)
Woonplaats: Ooltgensplaat (ZH)

Bedrijf: Van der Sar is in 2008 begonnen met melkgeiten. Hij houdt 450 biologische witte dieren met hier en daar een gekleurd exemplaar. De stal is niet traditioneel van steen, maar een serrestal met veel licht en lucht. De melkstal is een 2x30 zij-aan-zijmelkstal met een capaciteit van 300 geiten per uur. De geiten produceren bijna 750 kg melk die Van der Sar levert aan de melkfabriek Organic Goat Milk in Dirksland (ZH).